

Vestby
kommune

Handlingsplan Bekjempelse av fremmede arter i Vestby kommune 2017-2020

Vestby kommune - februar 2017

Cathrine S. Torjussen

Bakgrunn

I global skala er spredning av fremmede arter betraktet som en av de største truslene mot naturmangfoldet. I Vestby kommune er det mange registreringer av fremmede arter, i hovedsak planter. Artsdatabanken har utarbeidet en norsk svarteliste for arter – hvor den nyeste versjonen er fra 2012. Denne ble utarbeidet gjennom en vurdering av fremmede arters økologiske risiko. Arter som gjennom vurderingen havnet i kategoriene høy risiko (HI) og svært høy risiko (SE) utgjør norsk svarteliste 2012.

I Vestby kommune er det stedvis svært store forekomster av fremmede arter. Dette gjelder i hovedsak kjempespringfrø, kjempebjørnekjeks, hagelupin, rynkerose og kanadagullris. Disse utgjør en trussel mot det biologiske mangfoldet ettersom de fremmede artene er i ferd med å etablere store monokulturer mange steder, spesielt langs vassdrag. Dersom det skal være mulig å klare å bli kvitt disse artene er det svært viktig at de følges opp gjennom bekjempesarbeid hvert år. En rekke av de fremmede artene setter store mengder frø per plante hvert år. Dersom plantene får stå uten å bli bekjempet et år, kan dette innebære at arbeidet som har vært gjennomført tidligere år har vært forgjeves. Grunnen til dette er at det tar flere år før man blir kvitt alle plantene i et område, og de reetablerer seg raskt dersom de får stå ubekjempet et år.

I 2016 trådte Forskrift om fremmede organismer i kraft. Formålet med forskriften er å forebygge at fremmede organismer får uheldige følger for norsk naturmangfold. Forskriften forbyr både innførsel, utsetting og omsetting av en rekke av de mest skadelige fremmede plantene som vokser i Norge.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har utarbeidet «Handlingsplan mot fremmede skadelige arter i Oslo og Akershus» (Rapport nr. 2/2010). I tillegg har Miljøverndepartementet utarbeidet «Tverrsektoriell nasjonal strategi og tiltak mot fremmede skadelige arter» (2007). Fylkesmannens handlingsplan gir blant annet en sammenfatning av kommunens og privatpersoners ansvarsområder. I tillegg er det gjort en vurdering av hvilke arter som utgjør, eller kan komme til å utgjøre en høy økologisk risiko, for å sikre riktige prioriteringer av innsatsen.

Fremmede arter kan utgjøre en trussel mot stedegent biologisk mangfold på flere ulike måter. En fremmed art eller genetisk variant av en art kan:

- Utrydde andre arter eller populasjoner og i verste tilfelle forandre hele økosystem.
- Konkurrere med hjemmehørende arter om de samme ressursene, for eksempel byttedyr, eller for planters vedkommende lys, vann og næringsstoffer.
- Være bærere av sykdommer eller parasitter som angriper stedegne arter.
- Blande seg med lokale populasjoner og føre til genetisk forurensning/utvanning.
- En bieffekt av fremmede arter er bruken av ulike sprøytemidler for å kontrollere og bekjempe disse artene.

Kjempespringfrø danner tette bestander som gjør leveforholdene vanskelig for stedegne arter. Over tid resulterer dette i at de stedegne artene blir utkonkurrert, og man får en monokultur med kjempespringfrø.

Kommunens ansvarsområde

Kommunene har det primære ansvaret for overvåkning, kartlegging og bekjemping av fremmede skadelige arter innenfor kommunens grenser. Kommunen har et særlig ansvar for egne arealer og kommunale veier, samt når det gjelder bevisstgjøring av entreprenører og underleverandører om farene for spredning av fremmede arter ved beplantning og flytting av masser. En privat grunneier/hageeier har på sin side et ansvar for å hindre at fremmede skadelige planter spres ut i naturen.

Privatpersoners ansvar

For så vidt gjelder privatpersoner har de en plikt til å opptre aktsomt i henhold til naturmangfoldloven. Man skal så langt det er mulig hindre at utsettinger får uheldig virkning for biologisk mangfold. Dette pålegger den enkelte hageeier et ansvar for å hindre at fremmede skadelige hageplanter spres til naturen. Kasting av hageavfall med levedyktige frø eller plantedeler ut i naturen kan derfor være i strid med loven. Det samme kan sies om naturlig spredning av planter fra hagen der det er allment kjent at arten kan påvirke biologisk mangfold negativt.

Samarbeid med andre offentlige instanser

For øvrig har også andre aktører et ansvar, spesielt Statens vegvesen og Bane NOR, som forvalter store arealer i Vestby kommune. Det er svært viktig at disse følger opp sine egne områder, for å hindre at fremmede arter får formert seg og spredd seg fra disse områdene. For å sikre at disse områdene blir fulgt opp må kommunen ha dialog med Statens vegvesen og Bane NOR, og det er viktig at denne dialogen initieres tidlig hvert år. Tidligere år har disse aktørenes innsats på egne områder vært begrenset, så det er viktig at kommunen har et fokus på dialog med disse.

Det er også viktig at nabokommuner følger opp. Dette er spesielt viktig langs vassdrag, hvor spredning ofte skjer nedover vannstrengen. Dialog med nabokommunene sikres gjennom regelmessige møter i Miljøverngruppa i Follo, hvor alle Follo-kommunene er representert. Gruppen samarbeider blant annet om gjennomføring av hageavfallskampanje hvert år, og gjennom dialog om erfaringer med bekjempelsesarbeidet.

Tidligere arbeid i kommunen

I 2015 vedtok Vestby kommune handlingsplan for fremmede arter 2015-2016. I foregående år hadde kommunen jobbet noe med informasjonstiltak og noe bekjempelse av i hovedsak kjempebjørnekjeks. I 2015 og 2016 har det vært et økt fokus på både informasjonsarbeid og bekjempelse. Kommunen har i denne perioden jobbet med bedre informasjon på egne nettsider, og annet informasjonsarbeid. Det har blitt gjennomført hageavfallskampanje rundt påske de siste tre årene, hvor det er sendt ut pressemelding til Vestby avis og Moss avis, og et eget informasjonsskriv til velforeningene i kommunen. Når det gjelder bekjempelsesarbeid de siste to årene har det spesielt vært et fokus på kjempespringfrø, kjempebjørnekjeks og rynkerose.

Arbeidet med bekjempelse av rynkerose blir raskt synlig ettersom hele busker kan fjernes etter et år, og da stort sett er borte. For kjempebjørnekjeks har ingen planter fått sette frø de siste årene. Det er imidlertid stedvis store forekomster fortsatt, slik at det er viktig at disse følges opp årlig. Når det gjelder kjempespringfrø har denne planten tidligere år fått etablert seg svært godt, spesielt langs vassdrag. Det er således ikke mulig å se noen tydelig nedgang i denne planten enda, men ettersom den har frø som er spiredyktige i kun to år er det en forventning om at man skal se en reduksjon de neste årene i de områdene som har blitt tett fulgt opp i 2015 og 2016. Det har imidlertid vært tydelig at bekjempelse av kjempespringfrø gjennom sesongen har hatt en effekt, ettersom det har vært mulig å sammenligne med områder som ikke har blitt bekjempet.

I 2015 brukte kommunen til sammen omtrent 62 000 kroner på bekjempelsesarbeidet, hvorav 15 000 kroner var økonomisk støtte fra Fylkesmannen. I 2016 brukte kommunen til sammen omtrent 142 000 kroner på bekjempelsesarbeidet, hvorav 22 000 kroner var økonomisk støtte fra Fylkesmannen. Ettersom det er svært store forekomster av spesielt kjempebjørnekjeks og kjempespringfrø i kommunen har det tidligere år vært nødvendig å gjøre en prioritering av hvilke områder som skulle bli bekjempet. Det har da vært et spesielt fokus på å starte arbeidet øverst i vassdraget, ettersom artene sprer seg nedover langs vannstrengen. Det er således lagt opp til et bekjempelsesarbeid hvor man kan bekjempe i større/flere områder etter hvert som man får redusert bestandene i de først prioriterte områdene. Det vil således være et minst like stort behov for bekjempelse de neste årene som foregående år. Se for øvrig egne rapporter for ytterligere informasjon om bekjempelsesarbeidet de siste årene.

Handlingsplan mot fremmede skadelige arter i Oslo og Akershus

I handlingsplan mot fremmede skadelige arter i Oslo og Akershus er det gjennomført en vurdering/prioritering av 117 fremmede arter, hvor disse har blitt satt i en tiltaksliste med 5 kategorier: 1 Alarmliste, 2 Bekjempelsesliste, 3 Vurderingsliste, 4 Observasjons-/kartleggingsliste, 0 Ingen liste.

Til sammen 75 landlevende arter er tatt inn i tiltakslisten for prioriterte fremmede arter. Fra alarm- og bekjempelseslisten (1 og 2) finner vi følgende i Vestby (kategori fra Norsk svarteliste for arter parentes): Fagerfredløs (2)(HI), gravbergknapp (2)(SE), gravmyrt (2)(SE), hagelupin (2)(SE), kanadagullris (2)(SE), kjempebjørnekjeks (2)(SE), kjempespringfrø (2)(SE), mispel *Cotoneaster* spp. (2), parkslirekne (2)(SE), russekål (2)(HI), rynkerose (2)(SE), kanadagås (2)(SE), mink (2)(SE). Brunskogsnegl er satt på vurderingslisten i den regionale handlingsplanen (3)(SE). I tillegg er rødhyll(4)(HI) et stort problem, spesielt på hogstflater.

Av marine arter er spesielt stillehavsøsters (2)(SE) et økende problem.

Plan for 2017-2020

I perioden 2017-2020 bør kommunen fokusere på de artene som utgjør det største problemet, med noe oppfølging og overvåking av andre arter som er registrert. Arbeidet kommunen gjennomfører bør bestå i både kartlegging og bekjempelsesarbeid.

På grunn av lokalkunnskap og en nærhet til problemet, er mobilisering av kommunene en svært viktig suksessfaktor for å begrense negative effekter av fremmede arter på biologisk mangfold. Kommunene vil ha en nøkkelrolle når det gjelder bevisstgjøring av innbyggere, samt kartlegging og bekjemping av fremmede skadelige arter på lokalplanet. Det vil være viktig å ha fokus på kommunen som helhet, og ikke bare på de områdene kommunen står som grunneier, ettersom det er vesentlig å ha et helhetlig perspektiv på problematikken rundt fremmede arter. Spredningen av disse artene følger ikke eiendomsgrensene.

Kartlegging gjennomføres på flere måter. Innbyggere i kommunen har anledning til å melde fra til kommunen om funn av fremmede arter gjennom et skjema på kommunens nettsider. Ordningen ble testet for første gang i 2016, og en rekke funn ble rapportert. I tillegg kartlegges det mye fremmede arter når det jobbes med bekjempelse av fremmede arter. I 2017 skal det utarbeides en rekke kartblad som kommunens driftsbaser skal ha tilgjengelig i sine biler. Sammen med kartbladene skal det finnes kort informasjon om de viktigste artene. På denne måten kan driftsbasen registrere funn av fremmede arter langs veikanter og andre steder.

For så vidt gjelder bekjempelse av fremmede arter er fokus for de enkelte artene, og bekjempelsesmetoder, beskrevet nedenfor. Artenes utbredelse i Vestby kommune er angitt i parentes. I handlingsplanens virkeperiode skal det gjøres en vurdering av alternative metoder for bekjempelse av fremmede arter langs vei. Dette gjelder spesielt bruk av damp, som er et effektivt middel for å drepe uønskede planter. For mer detaljert plan for når hvilke arter bekjempes, se vedlagt tabell 1. Tabellens prikker viser perioder som arten må bekjempes innenfor. Det må vurderes om tabellen justeres noe før hver enkelt feltsesong, blant annet ut fra hvor tidlig vekstsesongen setter i gang i det aktuelle året. Vedlagt tabell 2 viser informasjon som skal registreres i felt.

Kjempebjørnekjeks (svært store forekomster):

Bekjempelsestiltakene skal utføres minst så godt at ingen planter rekker å utvikle spiredyktige frø. Arten kan mekanisk bekjempes med rotkutting og fjerning av blomster/frø. Dersom det vurderes nødvendig kan det også foretas punktsprøyting.

Alle lokaliteter der det sannsynligvis finnes planter oppsøkes og bekjempes første gang seinest innen utgangen av uke 25. Alle lokaliteter oppsøkes andre gang i første halvdel av juli for å rotkutte etternølere, planter som ikke ble kuttet ordentlig første gang og eventuelle planter som er på vei til å blomstre eller danne stengel. Seinest i løpet av uke 30 søkes det langs bekkstrengen i hele vassdragets lengde nedstrøms etter forekomster av kjempebjørnekjeks. Hvis noen blomsterstander har begynt å sette frukt, må de tas med i en tett sekk og leveres til forbrenning.

Bestandene oppsøkes tredje gang i uke 33-35 for å rotkutte etternølere, planter som ikke ble kuttet ordentlig tidligere, og eventuelle planter som er i ferd med å blomstre eller danne stengel.

Forekomster som ble kontrollert første halvdel av juli uten at det ble funnet planter behøver ikke besøkes på nytt i august. For mer informasjon – se Kunnskapsblad fra FAGUS Rådgivning nr. 02/2009.

Plan for Vestby: Fortsetter arbeidet fra tidligere år. Sjekker registrerte lokaliteter hvor det er registrert funn i tidligere år. I tillegg til registrerte lokaliteter kan det være aktuelt med punktvis kontroll langs bekker i kommunen hvor det tidligere ikke har vært registrert kjempebjørnekjeks. Dette gjøres for å få sjekket blant annet bekker der hvor lite folk ferdes, og hvor sannsynligheten derfor er liten for at forekomster av kjempebjørnekjeks har blitt oppdaget. Følg også med om det kommer inn nye observasjoner i artsobservasjoner. Mekanisk bekjempelse fra seinest uke 25 til og med uke 35.

Kjempespringfrø (svært store forekomster):

Ved funn av kjempespringfrø må det også søkes etter planter utenfor kjent forekomst. Langs veg bør det søkes 1-200 m i kjøreretningen, og langs vassdrag bør det søkes nedstrøms til sjøen eller nærmeste vann. Når tiltak settes inn må en også sjekke oppstrøms for eventuelle spredningskilder.

Planten har et svært grunt rotsystem. Dersom plantene lukes eller slås under blomstring, vil de kunne utvikle spiredyktige frø. Derfor er det for sent å sette inn tiltak når plantene har blomstret i to uker eller mer. Hvis tiltakene settes inn på planter som har blomstret en stund, må blomster samles i tette sekker og leveres til forbrenning. Frøene er spiredyktige i to år, så områdene hvor bekjempelse har vært gjennomført må følges opp i minimum tre vekstsesonger.

Forekomster med få eller middels mange planter lukes. Det grunne rotsystemet gjør den lett å luke. Plantene kan bli liggende på stedet, men etterlates slik at rota ikke har kontakt med jorda, og ingen del av planten får kontakt med rennende vann. Alternativt kan arten bekjempes med slått eller sprøyting. Forekomster der det med stor sannsynlighet ikke finnes noen planter ("trolig utgått") oppsøkes bare i uke 30 og 36. For mer informasjon – se Kunnskapsblad fra FAGUS Rådgivning nr. 05/2009.

Plan for Vestby: Tiltakene gjennomføres på de samme lokalitetene 4 ganger per sesong med ca 3 ukers intervaller. Disse tidspunktene bør passe for Vestby:

Uke 27 (begynnelsen av juli) (dette kan evt. gjøres i forbindelse med bekjempelse av kjempebjørnekjeks. Tidspunkt tilpasses da slik at det blir mest mulig optimalt for bekjempelse av begge artene.)

Uke 30 (seint i juli)

Uke 33 (midten av august)

Uke 36 (begynnelsen av september)

Dersom noen planter er i ferd med å utvikle frø, puttes disse i en tett sekk på stedet, og leveres til forbrenning. Avblomstrede blomsterstander og blomsterstander som har kommet langt i utviklingen (enkeltblomster har falt av) behandles som frø.

Parkslirekne (store forekomster):

Parkslirekne har vegetativ spredning, slik at det kommer nye skudd fra røttene. Nedkapping vil derfor være lite effektivt og dersom man forsøker å grave opp planten er det stor fare for å spre problemet, ettersom rotfragmenter på størrelse med en negl kan spire til en ny plante. Det kan derfor se ut til at det mest effektive tiltaket mot denne arten er sprøyting. Sprøyting bør brukes i minst mulig utstrekning av hensyn til miljøet, men kan være påkrevet for å utrydde parkslirekne fra en lokalitet. Arten må sprøytes på høsten, før den trekker næringsstoffene fra bladene ned i røttene. På denne måten sikres det at mest mulig av sprøytemiddelet fordeles i hele planten og dens rotsystem. Det foregår studier som ser på mulighet for å bekjempe parkslirekne med damp. For mer informasjon – se Kunnskapsblad fra FAGUS Rådgivning Nr. 09/2010.

Plan for Vestby: Tiltak settes inn om høsten – lokaliteter sprøytes, men det må gjøres en grundig vurdering av hensyn til annet biologisk mangfold, og om det er mulighet for avrenning til vassdrag.

Rynkerose (svært store forekomster):

Det er gjort mange forsøk på rynkerose, hvor ulike former for bekjempelse er testet ut. Dersom rynkerose ikke befinner seg på lokaliteter med særskilt sårbare naturtyper eller sårbare arter ser det ut til at den mest effektive bekjempelsesmetoden er sprøyting. Planter må sprøytes tre ganger i løpet av sesongen. Første sprøyting skjer tidlig i vekstsesongen, omtrent like etter bladsprett. Lokaliteter oppsøkes så to ganger til i løpet av sesongen, for ny behandling med sprøytemiddel. Det er viktig å passe på at sprøytemiddel fokuseres på bladene. Lokaliteter følges opp året etter. Dersom det ikke er grønne plantedeler på planten på midten av sommeren kan krattet fjernes. Dersom det derimot er grønne plantedeler på planten skal den sprøytes på ny, og lokaliteten oppsøkes året etter for opprydding dersom planten er død. Det må understrekes at planten ikke skal fjernes før den er død, ettersom dette kan trigge planten til å sette nye rotskudd. Det er også viktig å huske at frøbanken kan være stor. Spirende planter kan lukes relativt enkelt. Se også Hagerømlinger, Fra pryddplanter til svartelistearter (Fylkesmannen i Telemark m.fl.), og DN-rapport 1-2013 – Handlingsplan mot rynkerose *Rosa rugosa*. Side 29-30 i DN-rapporten viser tabellarisk oppsummering av metoder for bekjemping og kontroll.

Plan for Vestby: Kjente lokaliteter oppsøkes. Det foretas en vurdering om området er spesielt sårbart, eller om det finnes sårbare arter i området. Det foretas så en helhetlig vurdering av om sprøytetiltak kan settes i gang. Dersom dette er mulig skal lokalitetene sprøytes til sammen 3 ganger i løpet av sesongen. Planter sprøytet i foregående år oppsøkes for kontroll. Døde planter fjernes midtsommers dersom det ikke er tegn til grønne deler på planten. Ved motsatt tilfelle foretas ny sprøyting og fjerning utsettes til året etter. Spirende nye planter lukes.

Det ser ut til at det er mange lokaliteter for rynkerose i Vestby. Enkeltlokaliteter bør derfor velges ut for bekjempelse det enkelte år, med oppfølging påfølgende år. Nye lokaliteter bekjempes hvert år, etter hvert som tidligere lokaliteter utgår.

Rynkerose spørytet ved Krokstrand i 2015, fjernet i 2016. Øverst – bilde tatt før fjerning, nederst – bilde tatt etter fjerning.

Hagelupin (svært store forekomster):

Blomstrer vanligvis i mai-juni. Formerer seg med jordstengler og frø. Planten kan lukes eller graves opp tidlig i sesongen. Frøstander må fjernes. Ved slått slås plantene så nær bakken som mulig på forsommeren, og gjentas utover sesongen. Arten spres lett med flytting av jord (frø kan ligge i inntil 50 år i jorda uten redusert spireevne). Avfall av lupiner kan legges i kompost hvis de ikke har begynt å utvikle frukter.

Plan for Vestby: Bekjempelse av forekomster ved leilighet. Spesielt fokus langs kommunale veier. Kjempebjørnekjeks, kjempespringfrø, rynkerose og parkslirekne prioriteres foran. Når det er

anledning til det oppsøkes kjente lokaliteter tidlig i sesongen (mai). Funn graves opp eller lukes. Kontroll senere i sesongen (juni-juli) – frøstander fjernes og leveres til forbrenning.

Kanadagullris (svært store forekomster):

Kanadagullris sprer seg med frø og krypende jordstengler. Slått eller lusing må gjennomføres før blomstring. Dersom plantene lukes eller slås etter at planten har kommet i blomst vil de avkappede stenglene likevel kunne utvikle spiredyktige frø. På grunn av dette må blomster og frø leveres til forbrenning dersom planten bekjempes etter blomstring. Det er også anledning til å sprøyte kanadagullris. For mer informasjon – se Kunnskapsblad fra FAGUS Rådgivning Nr. 06/2010.

Plan for Vestby: Kanadagullris har fått en så stor spredning i Vestby at det anses nærmest umulig å bli kvitt den. Arbeidet vil derfor fokuseres på informasjon. I tillegg skal det vurderes om arten utgjør en fare for spesielt viktige områder, herunder steder med rødlistede arter, viktige naturtypelokaliteter, og i nærheten av verneområder. Det kan bli aktuelt med bekjempelse i slike områder.

Rødhyll (svært store forekomster):

Opptil 4 meter høye busker som utgjør et stort problem i forhold til foryngelse av skog etter hogst. Buskene utvikler store mengder bær, som blir spist av fugler. Rødhyll forekommer på nesten alle hogstflater i Follo, og stadig oftere i omfang som i betydelig grad hemmer foryngelsen. Ytterste konsekvens er at det ikke kommer opp ny foryngelse på hogstflater med store mengder rødhyll. Sprøyting med glyfosat er eneste kjente rasjonelle metode å bekjempe rødhyll. Kapping stimulerer planten til kraftigere vekst. Sprøyting med traktor av felt større enn 15 dekar skal omsøkes. Kommunen, ved Follo landbrukskontor, behandler slike søknader, og driver også informasjonstiltak.

Fagerfredløs (få forekomster):

Blomstrer i perioden juni-september. Arten har spredning med rotskudd. Funn bekjempes med lusing eller oppgraving. Plantematerialet må leveres til forbrenning. På grunn av lang blomstringstid bør planten oppsøkes ca. 3 ganger i løpet av sesongen.

Gravmyrt (få forekomster):

Blomstrer i mai-juni. Arten formerer seg raskt med rotskudd og stengelfragmenter. Funn bekjempes med lusing (inklusive underjordiske deler) som gjentas, evt. tildekking.

Gravbergknapp (noen forekomster):

Den introduserte arten gravbergknapp må ikke forveksles med opprinnelige arter som hvitbergknapp og bitterbergknapp. Spres ved stengelfragmenter. Bekjempes ved lusing, men det er gjort forsøk med andre metoder, blant annet tildekking med plast.

Russekål (noen forekomster):

Bekjempelsestiltak bør utføres så godt at ingen planter rekker å utvikle spiredyktige frø. Aktuelle bekjempelsesmetoder er lusing, slått eller sprøyting. Lusing er mest aktuelt der det er få eller middels mange planter. Første gangs lusing settes i gang tidlig i plantenes blomstringsperiode (tidlig i juni). Planter som ikke har utviklet blomster enda eller nettopp har utviklet blomster kan bli liggende igjen på stedet – røttene må ikke ha kontakt med jord. Området oppsøkes igjen etter 2-3 uker, med lusing av nye planter. En siste kontroll bør gjennomføres etter nye 2-3 uker.

På etablerte planter vil oppgraving stimulere til nyskudd fra den livskraftige pålerota fordi det antagelig vil være uoverkommelig å grave opp hele rota. Dersom oppgraving følges opp med senere lusing eller slått vil plantene gradvis kunne utarmes. Hvis det ikke er kapasitet til å følge området tett etter oppgraving, kan det være bedre å sørge for nedkapping før frøsetting. Hvis det graves i områder

med russekål, er det viktig å være klar over at selv små rotbiter som spres med utstyr kan gi opphav til nye planter.

Plan for Vestby - fagerfredløs, gravmyrt, gravbergknapp og russekål: Disse artene overvåkes – kjente lokaliteter kan oppsøkes, og det vurderes om artene utgjør en fare for spesielt viktige områder, herunder steder med rødlistede arter, viktige naturtypelokaliteter, og i nærheten av verneområder.

Ulike svartelistede mispelarter (store forekomster):

Plantene bekjempes ved lusing, oppgraving og repeterende nedhogging. Det er viktig at ikke mispelartene bekjempes dersom man ikke kan skille dem fra de to viltvoksende artene dvergmispel og svartmispel. Sistnevnte er sjelden, og er med på norsk rødliste for arter 2015.

Plan for Vestby: Mispelartene overvåkes – kjente lokaliteter kan oppsøkes, og det vurderes om artene utgjør en fare for spesielt viktige områder, herunder steder med rødlistede arter, viktige naturtypelokaliteter, og i nærheten av verneområder.

Kanadagås og mink:

Det har ikke vært noen hekninger av kanadagås i Vestby kommune de siste årene. For så vidt gjelder mink gjennomfører kommunen noe fangst på Sauholmen, ved Son spa, og ved Hølenselva.

Brunskogsnegl (svært store forekomster):

Det beste tiltaket mot brunskogsnegler er bekjempelse på samme måte som ugress – «lusing». Bekjempelse av brunskogsnegler er et svært omfattende problem, og er kanskje i realiteten en tilnærmet umulig oppgave. Med dette som bakgrunn bør bekjempelse av fremmede arter i kommunens regi legge vekt på andre fremmede arter, som sannsynligvis utgjør en større risiko for biologisk mangfold enn brunskogsnegler. Brunskogsnegler er ofte et problem for hageeiere. Kommunen har svært begrensede ressurser til bekjempelse av fremmede arter, og det er således viktig å prioritere ressursene der det har størst effekt. Tiltak mot brunskogsnegl settes derfor som informasjonstiltak.

Informasjonstiltak

Det må gjøres ulike informasjonstiltak:

- ➔ Generell informasjon om hageavfall, muligheter for levering hos MOVAR, og om lokale "dumpesteder" som ikke skal brukes.
- ➔ Hvordan rapportere registreringer av fremmede arter – enten til kommunen eller gjennom artsobservasjoner.no
- ➔ Hvordan kan man bidra til bekjempelse (dugnad?)
- ➔ Brev til grunneiere med kjempebjørnekjeks/parkslirekne/kjempespringfrø etc. registrert på sin eiendom. I forbindelse med at kommunen gjennomfører tiltak mot fremmede arter på privat eiendom skal kommunen informere grunneier i form av et skriv som sendes i posten.
- ➔ Hvordan håndtere problematikk med brunskogsnegl
- ➔ Hvordan håndtere problematikk med rødhyll
- ➔ Hvordan man kan bidra til bekjempelse av stillehavsøsters

